

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 348/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľov V. M. a A. M., Š., obaja zastúpení advokátkou JUDr. R. F., Š., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 132/2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. M. a A. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. februára 2008 doručená sťažnosť V. M. a A. M. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 132/2003.

Sťažovatelia uviedli, že namietanou nečinnosťou a priet'ahmi v konaní okresného súdu vo veci sp. zn. 17 C 132/2003, v ktorom sa v postavení navrhovateľov domáhajú proti odporcovi P. L. a spol. určenia vlastníckeho práva k hnutel'nej veci, bolo porušené ich právo na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru.

Ďalší priebeh konania opísali sťažovatelia takto: Návrhom z 22. septembra 2002 sa domáhali určenia vlastníckeho práva k hnutel'nej veci –osobnému automobilu. Pretože boli podľa ich názoru v konaní okresného súdu vo veci sp. zn. 17 C 132/2003 spôsobované zo strany súdu neprimerané priet'ahy, sa 19. októbra 2006 obrátili na predsedníčku okresného súdu so sťažnosťou na pojednávajúcu sudkyňu, JUDr. M. Ď., na ktorú nedostali odpoveď. Súd napriek skutočnosti, že od začatia konania uplynulo už štyri a pol roka, uskutočnil len niekoľko procesných úkonov vo veci týkajúcich sa ustanovenia znalcov, pričom meritórne rozhodnutie vo veci vyniesol 14. februára 2008. Písomné vyhotovenie predmetného rozhodnutia ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo sťažovateľom doručené.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že *„Napriek podanej sťažnosti pre priet'ahy v konaní náprava zo strany porušovateľa zjednaná nebola a všetky úkony súdu prvého stupňa trvajú neprimerane dlho, pričom právo sťažovateľov na súdne konanie primeranej dĺžky je neustále porušované, predovšetkým z dôvodov na strane pojednávajúceho sudcu...“*, na základe čoho konštatujú, že *„od podania návrhu po vyhlásenie rozhodnutia uplynulo 4,5 roka, pričom vo veci bolo vytýčených iba niekoľko pojednávaní s neprimerane dlhými časovými odstupmi a vec samotná si okrem odborného posúdenia prejednávanych skutočností nevyžadovala rozsiahle dokazovanie výsluchom svedkov, nakoľko uvedené bolo prejednané v trestnom konaní, ktorý spis bol pripojený“*.

Sťažovatelia sa domáhali, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti vydal tento nález:

„1. Okresný súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 132/2003 porušil právo V. M., nar. ... a A. M., nar. ..., obaja trvale bytom: Š.

a) na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods.2 Ústavy SR,

b) na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. V. M., nar. ... a A. M., nar. ..., obaja trvale bytom: Š. spoločne a nerozdielne priznáva náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 150.000,- Sk (slovom stopäťdesiat tisíc Slovenských korún), ktorú im je Okresný súd v Trnave povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

3. V. M., nar. ... a A. M., nar. ..., obaja trvale bytom: Š. spoločne a nerozdielne priznáva náhradu škody vo výške 310.000,- Sk (slovom tristodesať tisíc Slovenských korún), ktorú im je Okresný súd v Trnave povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. V. M., nar. ... a A. M., nar. ..., obaja trvale bytom: Š. spoločne a nerozdielne priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 19.680,-Sk (slovom Devätnásť tisíc šesťstoosemdesiat Slovenských korún) + 19% DPH, a to za 2 úkony právnej pomoci (príprava a prevzatie vecí, spísanie sťažnosti; 1 úkon právnej pomoci: 9.650,-Sk +190,- paušál hotových výdavkov) + 19 % DPH, ktorú je Okresný súd v Trnave povinný vyplatiť k rukám advokáta JUDr. R. F., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Ústavný súd sa osobitne zamerá na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľov, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd podľa ustálenej praxe odmieta

sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľov nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľov na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým bolo podľa ich názoru porušené ich základné právo na prerokovanie veci v primeranej lehote.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a jej prílohami dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd po oboznámení sa s ďalším priebehom konania z obsahu spisu a sťažnosti zistil, že doterajšia doba trvania napadnutého konania predstavuje od jeho začatia (22. september 2003) až do rozhodnutia okresným súdom (14. február 2008), resp. do doručenia sťažnosti ústavnému súdu (29. február 2008) 4 roky a 5 mesiacov. Táto doba sa podľa ústavného súdu už na prvý pohľad nejaví ako „neprimeraná“ vzhľadom na predmet sporu, ktorý závisel aj od výsledkov trestného konania a na odbornom posúdení niektorých čiastkových otázok znalcom z príslušného odboru, ktorý si svoju úlohu nesplnil v súdom určenej lehote.

Pojem „primeraná lehota“ je relatívny. Neexistuje nijaká absolútna doba trvania konania, ktorej prekročenie by sa automaticky kvalifikovalo ako doba neprimeraná a porušujúca čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedna a tá istá lehota môže byť v jednej veci kvalifikovaná ako primeraná, v inej ako neprimeraná. Primeranosť doby konania sa posudzuje v každej veci podľa konkrétnych okolností prípadu, ale aj správania účastníkov konania, teda aj sťažovateľov. Zásada „vigilantibus iura scripta sunt“ zdôrazňuje aj vlastné pričinenie pre ochranu svojich práv, keď požaduje, aby aj sťažovatelia sledovali svoje subjektívne práva a robili také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich

ohrozovaniu a poškodzovaniu, a teda predpokladala, že sťažovatelia mohli skôr využiť príslušný prostriedok, ktorý im poskytol zákon, na urýchlenie konania, a nie iba pred jeho ukončením.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal. K uplatnenej náhrade škody ústavný súd dodáva, že tento nárok je primárne pod ochranou všeobecných súdov a nie ústavného súdu, ktorý je len subsidiárnym orgánom ochrany základných práv a slobôd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2008